

"Kur'ân'ın nazmında bir cezalet-i harika var..." Biz bazı sureleri çok akıcı okuyabiliyoruz (Yasin vs.) Bazılarını okuyamıyoruz (Kehf suresi) gibi... Bazı bölümlerin zor ezberlenir ve okunur olması, Arapçayı bilmediğimizden mi kaynaklanıyor?

Bu hususu birkaç madde halinde izah etmek mümkün:

Birisi, bazı âyetleri daha akıcı okumamızın nedeni, çokça okunmasından kaynaklanıyor. Mesela, Yasin Sûresi en çok okunan sûrelerden olduğu için, zamanla insanın kulağında ve dilinde daha kolay ve akıcı bir hale geliyor. Diğer sûreler de aynı sıklıkla okunsa, o da aynı şekilde akıcı ve kolay hale gelecek aslında.

İkincisi, Kur'ân sûrelerinin Mekkî ve Medenî olmak üzere iki kısma ayrılması ve buna göre belâgat aksamlarının ortaya çıkmasıdır. Mekkî âyetler ekseriyetle Medenî âyetlere göre daha beliğ, daha fasih, daha akıcıdır.

Bu hususu Üstad Hazretleri geniş bir şekilde şöyle izah ediyor:

"Kur'an-ı Mu'cizü'l-Beyânın Mekke sûreleriyle, Medine sûreleri belâgat noktasında ve i'caz cihetinde ve tafsil ve icmal veçhinde birbirinden ayrı olmasının sırrı ve hikmeti şudur ki:"

"Mekke'de, birinci safta muhatap ve muarızları, Kureyş müşrikleri ve ümmîleri olduğundan, belâgatça kuvvetli bir üslûb-u âlî ve i'cazlı, muknî, kanaat verici bir icmal; ve tespit için tekrar lâzım geldiğinden, ekseriyetle Mekkiye sûreleri erkân-ı imaniyeyi ve tevhidin mertebelerini gayet kuvvetli ve yüksek ve i'cazlı bir îcaz ile tekrar edip ifade ederek, mebde' ve meâdî, Allah'ı ve âhireti, değil yalnız bir sayfada, bir âyette, bir cümlede, bir kelimedede, belki bazan bir harfte ve takdim, tehir ve târif ve tenkir ve hazf ve zikir gibi heyetlerde öyle kuvvetli ispat eder ki, ilm-i belâgatın dâhî imamları hayretle karşılaşmışlar. Risale-i Nur ve bilhassa Kur'ân'ın kırk vech-i i'câzını icmalen ispat eden Yirmi Beşinci Söz zeyilleriyle beraber ve Kur'ân'ın nazmındaki vech-i i'câzı hârîka bir tarzda ispat eden Arabî Risale-i Nur'dan İşârâtü'l-i'câz tefsiri bilfiil göstermişler ki, Mekkiye olan sûre ve âyetlerde en âlî bir üslûb-u belâgat ve en yüksek bir i'câz-ı îcâzî vardır."

"Amma, Medeniye sûre ve âyetlerde, birinci safta muhatap ve muarızları ise, Allah'ı tasdik eden Yahudi ve Nasârâ gibi ehl-i kitap

olduğundan, mukteza-yı belâğat ve irşad ve mutabık-ı makam ve halin lüzumundan sade ve vâzih ve tafsilli ve üslûpla ehl-i kitaba karşı dinin yüksek usulünü ve imanın rükünlerini değil, belki medar-ı ihtilaf olan şeriatta ve ahkâmda ve teferruatın ve küllî kanunların menşeleri ve sebepleri olan cüz'iyatın beyanı lâzım geldiğinden, o Medeniye sûre ve âyetlerde, ekseriyetle tafsil ve izah ve sade üslûpla beyanat içinde, Kur'ân'a mahsus emsalsiz bir tarz-ı beyanla, birden o cüz'î teferruat hâdisesi içinde yüksek, kuvvetli bir fezleke, bir hâtîme, bir hüccet ve o cüz'î hâdisi-i şer'iyeyi küllîleştirir ve imtisâlini iman-ı billâh ile temin eden bir cümle-i tevhidiyeyi ve imaniyeyi ve uhreviyeyi zikreder, o makamı nurlandırır, ulvîleştirir."(1)

(1) bk. [Sualar, On Birinci Şua, Onuncu Mesele.](#)